

La Rabassola

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Mateu de Bages
Emplaçament Carretera BV-3003, al km. 9.
Alçada: 611

Coordenades:

Latitud: 41.81032
Longitud: 1.71305
UTM Est (X): 393101
UTM Nord (Y): 4629517

Classificació

Número de fitxa 08229 - 69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XI-XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Estat de conservació excel·lent
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 182)
Data aprovació: dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08229A016000180000MI08229A01600018
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 04/01/2017 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions considerables, d'origen medieval, que està emplaçada al cim d'un turonet, molt a prop de la carretera. Ha conservat molt bé la tipologia i les característiques tradicionals. Està formada per dos cossos adossats que formen una gran edificació de planta rectangular. El més antic és el del costat nord: de planta rectangular i amb coberta a dues vessants amb el carener d'est a oest. El cos més modern (datat però al segle XVIII) està adossat a migdia i té el carener de la teulada en la direcció oposada; és a dir, de nord a sud. El cos més antic s'estructura en tres crugies i conserva l'antic portal adovellat, que ha quedat integrat sota les voltes de pedra del cos ampliat. El conjunt de l'edificació conforma una obra molt sòlida i regular, amb tots els murs actualment a pedra vista. Consta de planta baixa més un pis i golfes. Als baixos conserva dues interessants arcades (a llevant) i diverses obertures a la resta de plantes emmarcades amb llindes i brancals de pedra, i algunes convertides en balcons. La façana principal es troba actualment en el cos ampliat, encarada a migdia, i presenta una composició força simètrica, amb balcons i finestres al primer pis i una petita galeria amb dues arcades a les golfes. Pel costat de llevant la façana ha estat allargada, seguint però el mateix esquema. L'interior de la casa es troba reformat però amb gran cura per conservar la tipologia tradicional. Entre d'altres elements d'interès destaca l'antic celler, sostingut amb arcs apuntats, un forn de pa o una cisterna que recollia les aigües pluvials. Antigament a la casa hi havia una gran tina. El conjunt es completa amb un petit cobert adossat a l'angle sud-oest de la casa i un galliner, situats a l'antiga era. Al costat de llevant hi ha una bassa i diversos coberts de pedra de construcció recent.

Observacions:

Inscripció a la façana de cos sud: "Pera Fontanet la feta fer 1787" Inscripció en una llinda de la façana sud: 1840 Inscripció en una llinda interior: 1728 Algunes llindes amb inscripcions no són de la casa sinó de procedències diverses. Entre elles una de l'any 1857 i una altra del 1662. Notícies orals facilitades per Josep Basomba Giralt.

Història

Segons documentació de l'arxiu Bastardas, aquest mas ja existia al segle XI. L'any 1520 l'habitava un tal Celdoni Sala, segons consta al llibre particular de la família Gàver (a l'Arxiu Comarcal del Bages) en una venda d'una peça de terra. En aquesta època, concretament en el fogatge de Sant Mateu de Bages del 1553, hi apareix un tal Sebastià Rabassola. Per tant, aquest cognom també existia al terme. Com a mínim des del segle XVII la família Fontanet n'estava al front. Concretament, per un document del 1646 referit a la Guerra dels Segadors tenim notícia d'un tal Joan Fontanet, de la Rabassola, que havia de ser reclutat aquell any (PLANAS, 1969: 39). Així mateix, una de les inscripcions de la casa ens informa que el 1787 Pere Fontanet va fer construir el cos de migdia. L'any 1933 el mas passà per herència a Josep Basomba, pare de l'actual propietari. Els Basomba procedien d'una casa amb el mateix nom situada a la zona de la Molsosa, on estaven establerts des de l'any 1550. L'actual propietari, d'ofici fustaire, ha fet nombroses obres de restauració i millora de la casa, que actualment presenta un aspecte esplèndid. També va fer construir els diversos coberts que hi ha al costat de ponent.

Bibliografia

AA.DD (2017). Memòries Castelltallat. Història popular de la pagesia al municipi de Sant Mateu de Bages. L'Arada, SCCL, p. 120.

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 182).

PLANAS, Joan (1969). Les Planes de Sant Mateu. Barcelona, ed. Jover, P. 39.

